Skolinspektionen

Huvudman

FAGERSTA KOMMUN
info@fagersta.se

Beslut

Datum 2026-11-02
Dnr SI 2026:2226

Ärendet

Tillsyn av Komvux Yrkesvux i Fagersta kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 maj 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Komvux Yrkesvux i Fagersta kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande bestämmelser om beslut om arbetsplatsförlagt lärande, kontinuerlig utbildning, att utbildningen omfattar aktuellt ämnes syfte och centrala innehåll, omfattning av arbetsplatsförlagt lärande samt att arbetsplatsförlagt lärande sker under ledning av handledare. Tillsynen har omfattat de sammanhållna yrkesutbildningarna CNC-operatör och Underhållsmekaniker som påbörjades i augusti 2025 och därmed läses enligt Läroplanen för gymnasieskolan LGY 25. Skolinspektionen har den 22 maj 2026 beslutat att förelägga Fagersta kommun att senast den 1 december 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om arbetsplatsförlagt lärande.

Fagersta kommun har den 26 oktober 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet samt med beslut som begärts in av Skolinspektionen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Fagersta kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder samt om konstaterade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Beslut om arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 22 maj 2026 bedömde Skolinspektionen att Fagersta kommun inte hade följt författningarnas krav om att rektorn ska fatta beslut om vilka hela eller delar av ämnesnivåer i utbildningen som ska förläggas till arbetsplatsförlagt lärande (apl). Skolinspektionens utredning visade att eleverna visserligen fick med sig en checklista från skolan som definierade vad som var tänkt att eleverna skulle lära på apl och där elev och handledare skulle markera förmågor som eleverna uppvisat på arbetsplatsen. Dokumentet utgjorde dock inte ett beslut som fattats innan apl-perioden om vilka nivåer eller delar av nivåer som eleverna skulle genomföra under sin apl. Eleverna hade således inte i förväg fått information om vad de skulle lära sig under apl-perioden eller vilka ämnesnivåer arbetsuppgifterna var kopplade till, utan vad eleverna fick göra under apl var styrt av vad som behövde göras på de respektive arbetsplatserna.

Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder

Huvudmannen uppger i sin redovisning att Fagersta kommun har arbetat fram underlag för beslut om apl som tydliggör vilka hela eller delar av ämnesnivåer som ska förläggas till elevernas respektive arbetsplatser. Skolinspektionen har tagit del av dokumenten, som består av underlag för rektorns beslut om apl samt två bilagor. I underlaget för rektorns beslut anges bland annat att beslutet ska fattas innan apl-perioden startar och vara tydligt för handledare och elev. En bilaga till beslutet består av en bedömningsmatris, där arbetsuppgifter kopplade till ämnesnivåer framgår och där det finns utrymme för handledare och elev att markera och kommentera då uppgiften är genomförd. I dokumentet tydliggörs att det ska gås igenom av elev och handledare inför apl-perioden. En andra bilaga innefattar utdrag ur aktuella ämnesplaner med det centrala innehåll som ingår under respektive apl-period. Exempelvis framgår att en apl-period för CNC-utbildningen kopplas till fyra punkter i det centrala innehållet för ämnet Människan i industrin nivå 1 samt sju punkter ur ämnesnivån Datorstyrd produktion nivå 2.

Besluten kan skilja sig åt mellan olika elever beroende på elevens apl-plats och vilka moment som kan genomföras på respektive arbetsplats.

Huvudmannen uppger i redovisningen att de kommer att stämma av med elever och handledare att åtgärderna gett avsett resultat, om det är tydligt för dem vad som förväntas göras på arbetsplatsen, om dokumenten går att följa upp samt om de ger tillräckligt information för att kunna se om målen uppnåtts. Då eleverna har apl först i januari har åtgärden inte kunnat utvärderas, men huvudmannen bedömer att de har skapat underlag som

blir tydligare för alla. Huvudmannen har gått igenom dokumenten med handledare på handledarutbildning och kommer att genomföra olika utvärderingar av åtgärden, såsom intervjuer och enkäter.

Rättslig reglering

När det gäller sammanhållna yrkesutbildningar beslutar rektorn vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande. När det gäller övrig utbildning beslutar rektorn om utbildningen ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande och i så fall vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska förläggas till arbetsplatser. (2 kap. 27 § förordningen om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att utredningen visar att Fagersta kommun vidtagit åtgärder för att se till att rektorn fattar beslut om vilka hela eller delar av ämnesnivåer i utbildningen som ska förläggas till arbetsplatser. Tillsynen ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Sylvia Lindqvist

Föredragande
Signerat av: Sylvia Tutzauer Lindqvist